

TUNNIKAVA DOKUMENTAALFILMILE „PARADIIS”

Tunnikava autor: Maarja Lainevoog

FILMI ANDMED

Režissöör: Andres Keil

Aasta: 2021

Filmi pikkus: 28 min

Keeled: eesti keel, araabia keel, eestikeelsed subtiitrid

Link filmile: <https://maailmakool.ee/materjalid/100038/paradiis/>

Lühidokumentaalfilm „Paradiis” räägib Shahadist, 12-aastasest tüdrukust, kes õpib Tartu Descartes'i kooli Vb klassis. Nende pere kolis Eestisse 2015. aastal, kui nad pidid Süüria sõja eest põgenema. Filmi jooksul saame Shahadiga kaasas käia nii Tartu turul, koolis kui kodus, et näha, milline nende pere igapäevaelu välja näeb ja kuidas nad oma uues elupaigas kohanenud on. Filmi režissöör on Andres Keil ja see on valminud „Eesti lood” sarjas.

TUNNI EESMÄRK

Õpilased omandavad teadmised rändest ja selle põhjustest ning rändega seotud mõistetest (pagulane, kliimapõgenik, sõjapõgenik, õpiränne, tööränne, pereränne). Õpilased arutlevad rände põhjuste ja tagajärgede üle ning mõistavad paremini inimesi, kes on võtnud ette teekonna kodust kaugemale, ning arendavad oma empaatiavõimet. Õpilased mõistavad ka paremini Eesti seotust mujal maailmas toimuvaga ja nende maailmapilt avardub.

VANUSEASTE

II ja III kooliaste

LÕIMING

Ühiskonnaõpetus, kodanikuõpetus, geograafia, eesti keel

TUNNI KESTUS

90 min (45 + 45 min)

MEELESPEA ÕPETAJALE – MÕISTED

Tööränne	Töötamise eesmärgil toimuv ränne.
Õpiränne	Õppimise eesmärgil toimuv ränne.
Pereränne	Ränne, mille eesmärk on asuda elama abikaasa vm pereliikme juurde.
Põgenik	Inimene, kes on sunnitud lahkuma oma kodakondsusjärgsest riigist või alalisest asukohast mõne erakorralise sündmuse (nt relvakonflikti, üldise vägivalla, inimõiguste rikkumise, looduskatastroofi) või tagakiusukartuse tõttu. Kui selline põgenik ei ületa rahvusvaheliselt tunnustatud riigipiiri, siis on tegu sisepõgenikuga.
Sõjapõgenik	Inimene, kes põgeneb sõjategevuse piirkonnast.
Kliimapõgenik	Inimene, kes põgeneb looduskatastroofi eest.
Pagulane	Inimene, kellele on antud 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni alusel rahvusvaheline kaitse. Politsei- ja Piirivalveamet annab inimesele pagulase staatuse juhul, kui tema põhjendatud tagakiusukartus on tingitud tema rassi, usu, rahvuse, sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste vaadete pärast. Pagulasele antakse elamisluba kolmeks aastaks, mida saab vajadusel pikendada samuti kolmeks aastaks.

Veel olulisi mõisteid: vt [Rändekool](#).

TUNNIKAVA ÕPETAJALE

EELHÄÄLESTUS (10 min)

Enne filmi vaatamist uurib õpetaja õpilastelt, miks inimesed rändavad ja oma kodust lahkuvad. Peale õpilaste mõtete kogumist näitab õpetaja slide piltidega ja palub määrata kolm rände liiki. Kui need on läbi arutatud, näitab õpetaja pilte inimestest, kes on olnud sunnitud põgenema ja arutab õpilastega, mis neid rändama sundis. Kõige lõpuks palub õpetaja sõnastada mõiste „pagulane“. Õpetaja võtab mõiste seletuse kokku ja tutvustab õpilastele Eestis elavate pagulase staatusega inimeste statistikat.

VAADAKE FILMI (28 min)

PÄRAST FILMI VAATAMIST

Soojendusharjutus/vahekokkuvõte (7–10 minutit)

Õpetaja palub õpilastel pärast filmi (või juba filmi vaatamise ajal) täita lühikese töölehe Shahadi elu kohta (vt Lisa 1), milles leiduvate murede-rõõmude põhjal asuda edasi tegema rühmatööd. Paaristunni puhul saab kohe peale töölehe täitmist minna edasi õpilaste mõtete jagamise juurde, misjärel õpetaja moodustab rühmad oma valitud meetodil (näiteks pikkuse või sünnipäevade järgi rivistudes ja siis neljaks lugedes). Üksiku tunni puhul jääb ideede jagamine ja rühmade moodustamine järgmisesse tundi.

RÜHMATÖÖ

Ülesande selgitus (5 min)

Selgitage õpilastele, et nende ülesandeks on kehastuda ühe Shahadi eluga seonduva rühma esindajaks (perekond, sõbrad, kool või vald/linn). Õpilased mõtlevad kõigi rühmade ülesannete peale, mille eest nad vastutavad seoses oma rolliga Shahadi elus ja koostavad nimekirja tegevustest või asjadest, mida etteantud rühmad saavad teha või pakkuda selleks, et Shahadil oleks kergem uues keskkonnas kohaneda. Oma tegevuskava esitamiseks on igal rühmal aega 2 minutit.

Rühmadesse jagamine (3 min)

Jagage õpilased nelja rühma oma valitud meetodi abil, kas loosi või erinevate baromeetrite järgi neljaks lugemisel:

- Perekond
- Sõbrad
- Kool
- Vald/linn (kohalik omavalitsus)

Töö rühmades (20 min)

Õpilased töötavad oma rühma tegevuste kallal pannes kirja punkte, mille eest nad peavad hoolitsema, ja erinevaid viise, kuidas nad saaksid Shahadile toeks olla. Rühmatööd tehes meenutavad õpilased eelteadmisi näiteks lapse õiguste ning sõpruse ja usaldusliku suhte loomise, kooli või valla ülesannete kohta vastavalt sellele, millist rühma nad esindavad. Õpetaja käib klassis ringi ja jälgib arutelu ning suunab vajadusel õpilasi. Soovi korral võib õpetaja ka õpilaste jaoks meelespea välja printida (vt Lisa 2), et rühmatöö läheks latusamalt.

Ettekanded (10 min)

Õpilased tutvustavad oma rühma ettepanekuid, kuidas aidata Shahadil veel paremini igapäevaselt hakkama saada, et nautida täisväärtuslikku elu. Iga rühma tänatakse panuse eest aplausiga.

Kokkuvõte (5–7 min)

Küsige õpilastelt järgmist.

1. Mis tunne oli välja mõelda viise kuidas aidata last/sõpra/õpilast/valla või linna elanikku?
2. Kes saab sisserändaja abistamisel kõige rohkem ära teha? Miks?
3. Millised mõtted sul seoses pagulastega on?

TÖÖLEHT

Lisa 1

Oma kodumaalt lahkusin, sest

Mind kurvastavad
(tegevused, mõtted)

Mind rõõmustavad
(tegevused, mõtted)

Mind toetavad

MEELESPEA

Lisa 2

Lapse õigused

- Täiskasvanud, kes otsustavad lapsi puudutavate asjade üle, peavad lähtuma laste huvidest.
- Igal lapsel on õigus oma arvamusele ja õigus seda vabalt väljendada. Tal on õigus, et teda kuulatakse ära teda puudutavates asjades nii kodus, koolis kui ka ametiasutuses.
- Igal lapsel on õigus koolis käia, õppida ja teadmisi saada.
- Igal lapsel on õigus olla koos mõlema vanemaga isegi siis, kui nad ei ela koos.
- Igal lapsel on õigus puhata, mängida ja teha muid meelepäraseid tegevusi.
- Lapsele ei tohi panna suuremat vastutust, kui ta jaksab kanda.

Sõprus ja usaldusliku suhte loomine

- Sõprust iseloomustavad ühised huvid, sarnased väärtushinnangud, koos ajaveetmine ja üksteise abistamine.
- Usaldusliku suhte loomiseks on vaja usaldust (üksteise saladusi ei reedetaks), austust (ei räägitaks halba teineteisest), rõõm koosveedetud ajast, üksteise heade külgede märkamist ja väljatoomist.

Kooli ülesanded

- Tagada õpilastele turvaline keskkond nii vaimselt kui füüsiliselt.
- Hoolitseda selle eest, et õpilase vajadused oleksid märgatud ja õppetöö oleks jõukohane igale õpilasele.
- Pakkuda õpilase vajadustele vastavaid teenuseid nagu õpiabi, logopeed ja psühholoogiline abi.
- Aidata toimida õpilasesindusel, mis rikastab koolielu erinevate sündmustega.

Valla/linna (kohaliku omavalitsuse) ülesanded

- Korraldada sotsiaalabi ja -teenuseid, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, heakorda jne. Näiteks võimaldada sotsiaalkortereid vähesema sissetulekutega peredele või pakkuda ühekordset toetust abivajajatele, koolimiseks toetust lastele jne.
- Korraldada kohaliku omavalitsuse omanduses olevate lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvialakoolide, spordibaaside, raamatukogude, muuseumide ja teiste kultuuriasutuste, turva- ja hooldekodude, tervishoiuasutuste ning teiste kohalike asutuste ülalpidamist ja tööd.